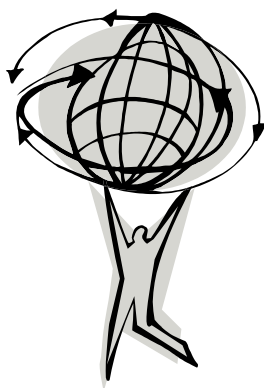

Kvalitetsredovisning 2009/10

Modersmål

TYRESÖ KOMMUN
Barn- och utbildnings-
förvaltningen

Innehållsförteckning

1. FÖRORDNING OM KVALITETSREDOVISNING.....	3
2. SAMMANFATTNING.....	3
2.1 STARKA SIDOR.....	3
2.2 OMRÅDEN FÖR UTVECKLING.....	4
3. UNDERLAG OCH RUTINER FÖR FRAMTAGANDE AV KVALITETSREDOVISNINGEN....	4
4. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VERKSAMHETENS MÅLUPPFYLLELSE.....	4 - 5
EKONOMI.....	5
7. ANALYS AV KOMMANDE ÅTGÄRDER	5
7.1 KOMMANDE ÅTGÄRDER.....	6

Kvalitetsredovisning

Tyresö kommuns kvalitetsredovisning för läsåret 2009/10 omfattar förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola och obligatorisk särskola.

1. FÖRORDNING OM KVALITETSREDOVISNING

Varje kommun skall enligt förordningen SFS 1997:702, ändrad 2005:610, årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kommunens kvalitetsredovisning skall omfatta såväl kommunalt bedriven skol- och förskoleverksamhet samt skolbarnomsorg.

Kommuners kvalitetsredovisningar från föregående år skall vara upprättade senast den 1 maj.

Varje kommun skall sträva efter att göra kvalitetsredovisningen, som upprättats för verksamhet i kommunen, kända och enkelt åtkomliga för var och en.

Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

I kvalitetsredovisningarna skall verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

2. SAMMANFATTNING

2.1 STARKA SIDOR

- Modersmåslärarna arbetar med elevens socialisering och identitet, både med personlig, kulturell och emotionell utveckling.
- Modersmåslärarna utgör en trygghet och är en brygga mellan skola och föräldrar, mellan kulturen i hemlandet och den svenska skolkulturen.
- Samma lärare undervisar i största möjligaste mån i både studiehandledning och modersmål vilket skapar förtroende och kontinuitet i inlärningssituationen.
- Modersmåslärarna utmanar elevens kognitiva utveckling trots bristande kunskaper i det svenska språket.
- Modersmåslärarna ger nyanlända elever verktyg för tanke- och kunskapsutveckling genom studiehandledning och undervisning på/i modersmål.
- I mottagningsgruppen får eleverna en första och värdefull inblick i den svenska skolan och dess arbetssätt.

2.2 OMRÅDEN FÖR UTVECKLING

fördjupa och förankra kunskapen om lärares yrkesetik

- utveckla vårt arbete mot att skapa en ”lagkänsla” och stärka arbetslaget
- klargöra de nationella målen för modersmålsundervisningen för elever och föräldrar
- öka barnens och elevernas delaktighet i undervisningen
- öka samarbetet och delaktigheten med vårdnadshavare
- arbeta med att synliggöra vårt arbete för att få bättre förutsättningar för undervisning och effektivare arbetsinsatser
- förbättra samarbetet med klasslärare/mentorerna kring studiehandledningen
- öka den allmänna kunskapen hos alla lärare i Tyresö kommun beträffande flerspråkiga elevers lärande
- utveckla vårt pedagogiska arbete genom att studera ”Framgång genom språket” på våra pedagogiska träffar med handledning av Språkutvecklingspedagogen
- förbättra information och kommunikation mellan de olika aktörerna, som berörs av modersmål

3. UNDERLAG OCH RUTINER FÖR FRAMTAGANDET AV KVALITETSREDOVISNINGEN

Grund för bedömning – Modersmålslärares utvärderingar, föräldrakontakter, medarbetarsamtal samt bedömning av elevers resultat.

Nästa år bör den vila på följande:

- Elevenkät
- Föräldraenkät
- Lärares utvärdering
- Utvärdering av den ”nya” modellen för mottagande av nyanlända elever

4. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VERKSAMHETENS MÅLUPPFYLLELSE

Verksamheten för barn med annat modersmål än svenska har en övergripande organisation med ansvar för dessa barn inom alla rektorsområden i Tyresö kommun.

Ansvarig för verksamheten är en biträdande rektor (75%) med placering på Njupkärrs skola under ledning av Nybodabergets rektor.

En beredningsgrupp finns för förberedelser av diverse frågor, som rör modersmålslärares arbetssituation samt övrigt kvalitetsarbete.

För det pedagogiska utvecklingsarbetet finns en Språkutvecklingspedagog anställd på 100 %.

Grunden för arbetet utgörs av Grundskoleförordningens och Gymnasieförordningens direktiv för modersmålsundervisning och studiehandledning, Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet samt Läroplanen för Gymnasiet. FN:s konvention om barns rättigheter är också en viktig utgångspunkt.

Modersmålsundervisningen anordnas från F-klass till Gymnasiet.

I Tyresö kommun finns för närvarande 22 olika språk där ca 500 elever deltar och undervisas av 24 lärare. På Nyboda skola har lärarna ett gemensamt arbetsrum. Där finns två nyinköpta datorer med program för att kunna skriva på språk med andra bokstäver än de latinska.

I juni 2007 fattade Barn och -utbildningsnämnden beslut om en ny organisation för mottagande av nyanlända. Det betyder att alla elever direktintegreras i sina respektive klasser utifrån en åldersadekvat placering med närhetsprincipen gällande. Undervisning i modersmål sker efter skoldagens slut, studiehandledning samt stöd av SVA-lärare i svenska som andra språk är de resurser som står till förfogande under elevens schemalagda tid.

Modersmåslärarnas arbetssituation är komplicerad då det ibland för modersmålsundervisningen inte finns funktionella eller tillgängliga lokaler på alla skolor. Undervisningen är också beroende av skolskjuts för att kunna skapa tillräckligt stora undervisningsgrupper.

Det är svårt för lärarna att få ihop lämpliga grupper med hänsyn till skolors olika sluttider och behovet av samordning med taxiresor för de yngre eleverna. Flertalet grupper är mycket heterogena både beträffande kunskap och ålder. En stor del av lärarnas tid tas i anspråk av resor mellan skolor. Behovet av gemensam tid för samarbete med klasslärare/mentorerna är stort. Allt detta påverkar lärarnas arbetssituation.

EKONOMI:

Verksamheten är anslagsfinansierad.

Resurs för modersmålsundervisningen är 60 min/grupp under 10 elever och 80 min om gruppen är fler än 10 elever.

Resursbehovet för nyanlända baseras på antalet månader i skolan. Max är 3 tim/vecka för helt nyanländ elev under de första 6 månaderna. Resursen består i studiehandledning på modersmålet.

7. Analys av kommande åtgärder

Det finns ett behov av att arbeta med *språkutvecklande arbetssätt* för att höja kvalitén på undervisningen. De flesta modersmåslärare arbetar ensamma i sina språkgrupper och möjligheten till erfarenhetsutbyte är begränsad. Genom boken "Framgång genom språket" får vi ta del av Botkyrka kommuns stora kunskap inom detta område. En av bokens författare bjöd vi in och har fått en genomgång av tankar och teorier samt även arbetat praktiskt enligt Story Line modellen.

Det råder fortfarande en stor okunskap bland berörd personal om den "Nya" modellen för mottagande av nyanlända elever. Detta skapar onödig oro och stress bland klasslärare/mentorerna. Elevernas kunskapsutveckling försämras. Genom att informera alla inblandade aktörer hoppas vi på ett bättre utnyttjande av resurser och ett mer konstruktivt samarbete mellan modersmåslärare och klasslärare/mentorerna.

Modersmåslärarna har fått möjlighet att delta i kommunens utbildning i Lärstilar. På det sättet kan vi arbeta med det prioriterade målet för *elevers delaktighet* på ett konkret sätt. Eftersom undervisningstiden är 60 min/vecka är det svårt med delaktighet som kräver en god dialog. Under arbetet med Lärstilar har lärarna fått goda tips på arbetssätt och undervisningsmodeller för att öka elevernas inflytande över sin egen lärsituation. Genom arbetet med språkutvecklande arbetssätt etablerar vi samtidigt det flerstämmiga klassrummet.

Det är svårt att samla *föräldragruppen* till gemensamma möten för att diskutera betydelsen av modersmålsundervisningen. Därför behöver den skriftliga informationen förbättras samt nya mötesformer etableras. Det finns dock i dag en god kommunikation via telefon och i viss mån per mail kring varje enskild elev. Nyinflyttade familjer och föräldrar till nya förskoleklassbarn behöver vi nå med skriftlig information.

7.1 KOMMANDE ÅTGÄRDER

Övergripande utvecklingsområde:

Utveckling/Fortbildning

Mål:	Kompetensutveckling i Språkutvecklande arbetssätt
Insats:	Gemensam litteraturläsning; "Framgång genom språket"
Tidsplan:	Läsåret 09/10
Ansvarsfördelning:	Arbetet leds av Språkutvecklingspedagogen
Uppföljningsplan:	Under arbetets gång provas teorier för att implementeras i skolvardagen
Förväntad effekt:	Att varje lärare reflekterar över och utvecklar sin undervisning

Övergripande utvecklingsområde:

Förankra den "nya" modellen för mottagande av nyanlända

Mål:	Berörd personal ska känna förtrogenhet med modellen
Insats:	Informationserbjudande till alla skolor
Tidsplan:	Läsåret 09/10
Ansvarsfördelning:	Bitr.rektor/mångfaldsfrågor, Språkutvecklingspedagogen, modersmåslärarna
Uppföljningsplan:	Utvärdering i rektorsgruppen
Förväntad effekt:	Bättre utnyttjande av resurser avsedda för flerspråkiga elever och för bättre måluppfyllelse för varje elev

Övergripande utvecklingsområde:

Barn/elevs ansvar och inflytande

Mål:	Öka elevernas delaktighet i undervisningen
Insats:	• begreppsanalysering av ordet delaktighet • utbilda lärarna i "Lärstilar"
Tidsplan	Ht-09 – Vt-10
Ansvarsfördelning:	Bitr.rektor/mångfaldsfrågor, modersmåslärarna
Uppföljningsplan:	Utvärderas med elevenkät ht-09 och vt-10
Förväntad effekt:	Fler och mer motiverade elever samt bättre måluppfyllelse

Övergripande utvecklingsområde:

Skola och hem

Mål:	Öka kunskapen om modersmålets betydelse för kunskapsutvecklingen, öka medvetenheten om ämnets mål, nå ut med information till nya elevers föräldrar
Insats:	Skriftlig information till nya föräldrar, delaktighet och dialog bl.a. genom skriftliga omdömen, IUP, föräldraträffar
Tidsplan:	Läsåret 2009/2010
Ansvarsfördelning:	Bitr. rektor/mångfaldsfrågor och modersmåslärarna
Uppföljningsplan:	Föräldrarna ges möjlighet att skriftligt utvärdera verksamheten vt-10
Förväntad effekt:	Föräldrar som är mer medvetna om hur modersmålsundervisningen påverkar barnens studieresultat på ett positivt sätt. Att föräldrar känner sig delaktiga i sina barns utveckling.